

RIGSADVOKATEN

Advokat Jørgen Pasgaard
Gabelsgade 5
Postboks 549
9100 Aalborg

DATO 6. juni 2005

JOURNAL NR.

RA-2004-521-0848

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: VD

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Vedr. Deres j.nr.

Ved skrivelse af 6. september 2004 har De som advokat for påklaget Statsadvokaten i Aalborg afgørelse af 12. august 2004 til mig.

Ved afgørelsen meddelte statsadvokaten, at der i medfør af retsplejelovens § 1018 a og § 1018 b kunne ydes Deres klient en erstatning på 8.150 kr. i anledning af frihedsberøvelse fra den 9. januar 2004 til den 13. januar 2004, samt for lægeundersøgelse og udtagelse af blodprøve den 9. januar 2004. Beløbet var fastsat i overensstemmelse med Rigsadvokatens meddelelse nr. 1. 2004 pkt. 1b og 4.

Statsadvokaten afslog samtidig at yde særskilt erstatning for optagelse af foto, fotoforevisning, ransagning og tekniske undersøgelser af Deres klients beklædning, da dette var foretaget i forbindelse med frihedsberøvelsen, og som sådan måtte anses for underordnede accessorier til frihedsberøvelsen, jf. herved U 1986.709 Ø.

Statsadvokaten afslog endvidere at yde erstatning vedrørende indhentelse af teleoplysninger, idet hun ikke fandt, at der havde været iværksat et indgreb over for Deres klient, der kunne danne grundlag for erstatning. Statsadvokaten henviste herved til, at politiet ikke indhentede yderligere teleoplysninger, efter det fra teleselskabet blev oplyst, at der ikke havde været opkald på telefonen den pågældende dag.

Endelig afslog statsadvokaten at imødekomme Deres krav om forhøjet erstatning i forhold til de administrative takster under henvisning til sigtelsens karakter, sagsbehandlingstidens længde og pressedækningen af sagen.

I Deres skrivelse af 6. juli 2004 til statsadvokaten anførte De, at erstatningen burde forhøjes ganske væsentligt, idet anklagemyndighedens repræsentant efter grundlovsforhøret havde afgivet udtalelser til pressen, som ikke lod offentligheden i tvivl om, hvem den skyldige var, jf. herved retsplejelovens § 1016 a. De anførte videre, at De forventede i den nærmeste fremtid at kunne fremlægge udskrift af omtale i pressen samt udskrift af udtalelser i TV.

Statsadvokaten anførte i relation hertil, at hun ikke havde modtaget yderligere materiale fra Dem, og at hun derfor ikke foretog sig videre vedrørende spørgsmålet. Statsadvokatens oplyste samtidig, at kravet kunne blive behandlet efterfølgende, såfremt De fremsendte dokumentation herfor.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

I Deres skrivelse hertil af 6. september 2004 tog De forbehold for fremlæggelse af yderligere materiale i forbindelse med presseomtalen og anklagemyndighedens udtalelser til pressen, som efter Deres opfattelse formentlig kunne være i strid med retsplejelovens § 1016 a.

I Deres skrivelse af 6. oktober 2004 anmodede De mig om at indhente en udtalelse fra politiassessor angående karakteren af hendes udtalelser til pressen efter grundlovsforhøret ved Retten i Aalborg den 10. januar 2004. De henviste herved til, at dette kunne have betydning for omfanget af bevisførelsen i relation til retsplejelovens § 1016 a.

Ved skrivelse af 11. februar 2005 opfordrede jeg Dem til nærmere at uddybe karakteren af de udtalelser, som anklagemyndigheden skulle være fremkommet med, og herunder angive til hvilke medier de anførte udtalelser var afgivet samt anføre, på hvilken baggrund De mente, at udtalelserne var i strid med retsplejelovens § 1016 a. Jeg opfordrede Dem endvidere til at fremlægge dokumentation herfor som angivet i Deres skrivelse af 6. juli 2004 til statsadvokaten.

Ved skrivelse af 3. marts 2005 fremsendte De en videooptagelse fra DR samt edb-udskrifter af artikler fra hvorpå der fire steder var lavet markeringer ud for henholdsvis politiet og anklagemyndighedens handlinger og udtalelser. De oplyste samtidig, at Deres klient havde nævnt, at han ville forsøge at fremskaffe TV-indslag, som en bekendt skulle have optaget. Endelig anførte De, at det var Deres klare opfattelse, at anklagemyndighedens udtalelser var stærkt belastende for Deres klient, og at offentligheden ikke kunne være i tvivl om, at det var politiets opfattelse, at man havde fat i den person, som stod bag bombesprængningen. Der var således efter Deres opfattelse helt klart tale om en skyldbedømmelse, allerede inden landsretten havde taget stilling til varetægtsfængslingen.

Den 14. marts 2005 blev en af mine medarbejdere telefonisk kontaktet af Deres klient, som bl.a. oplyste, at han ønskede at fremlægge yderligere presseklip. Deres klient blev anmodet om at fremsende materialet hertil. Jeg har på nuværende tidspunkt ikke modtaget yderligere materiale fra Deres klient.

Den 15. marts 2005 anmodede jeg på baggrund af Deres skrivelse af 3. marts 2005 Politimesteren i Aalborg og Statsadvokaten i Aalborg om en udtalelse.

Den 15. april 2005 modtog jeg udtalelserne fra politimesteren og statsadvokaten, og ved skrivelse af 11. marts 2005 anmodede jeg om at modtage Deres eventuelle supplerende bemærkninger hertil inden 4 uger, ligesom jeg anmodede Dem om inden for samme tidsfrist at oplyse, om De ønskede at fremlægge yderligere materiale i forbindelse med presseomtalen og anklagemyndighedens udtalelser til pressen. Jeg oplyste Dem samtidig om, at jeg ville træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis jeg ikke hørte fra Dem inden udløbet af den nævnte frist.

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

Jeg har på nuværende tidspunkt ikke modtaget yderligere bemærkninger eller materiale fra Dem.

Afgørelse

Jeg kan herefter meddele, at jeg er enig med statsadvokaten, og at jeg derfor ikke finder grundlag for at yde yderligere erstatning end den af statsadvokaten fastsatte, jf. retsplejelovens § 1018 a og b. Jeg har ved min afgørelse lagt vægt på de samme forhold, som statsadvokaten har anført som begrundelse for sin afgørelse.

Særligt for så vidt angår pressedækningen skal jeg bemærke følgende:

Jeg er, også efter de oplysninger og det materiale, der er fremlagt, efter at statsadvokaten traf sin afgørelse, enig med statsadvokaten i, at der ikke er grundlag for at yde erstatning i anledning af pressedækningen. Jeg har herved lagt vægt på de samme forhold, som statsadvokaten har anført som begrundelse for sin afgørelse.

I artikel fra 2004 har De foretaget en markering ud for det sted, hvor der er anført: ”Derfor offentliggør politiet nu et signalement af manden i håb om, at han kan sættes i forbindelse med den krysantembombombe, som torsdag ved 17-tiden raserede det øverste af sygehuset”.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at jeg ikke finder, at dette indebærer et så alvorligt og dybtgående indgreb over for Deres klient, at fremgangsmåden må ligestilles med et straffeprocessuelt indgreb. Jeg har herved lagt vægt på, at Deres klients navn ikke blev offentliggjort, og at hans identitet ikke herved blev kendt eller gjort genkendelig for en større kreds af personer.

Jeg bemærker i øvrigt, at jeg finder, at den torterstatning, der allerede er ydet også dækker den ulempe, der kan være forbundet med, at sagen har været omtalt i pressen.

Særligt for så vidt angår politiets og anklagemyndighedens udtalelser til pressen skal jeg bemærke følgende:

Jeg skal meddele, at jeg ikke finder grundlag for at imødekomme kravet om erstatning i anledning heraf.

RIGSADVOKATEN

Min afgørelse er truffet i medfør af retsplejelovens § 1018 h. Efter denne bestemmelse kan erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning ydes efter dansk rets almindelige regler. Herefter er det offentlige kun erstatningsansvarlig, såfremt politiet eller anklagemyndigheden har begået fejl eller udvist anden ansvarspådragende adfærd i forbindelse med den strafferetlige forfølgning, og såfremt erstatningskravet er opstået som følge af denne adfærd.

SIDE 4

På baggrund af sagens oplysning finder jeg ikke, at der er grundlag for at antage, at politiet eller anklagemyndigheden har begået fejl eller udvist ansvarspådragende adfærd i forbindelse med udtalelserne til _____ eller DR

I _____ artikel fra den _____ 2004 har De lavet en markering ud for det sted, hvor der er anført: "Politiet har også hele tiden åbent erkendt, at mandens fortid har været med til at støtte mistanken", og i _____ artikel fra den _____ 2004 ud for det sted, hvor der er anført: "_____ lægger dog ikke skjul på, at politiet indtil videre først og fremmest bygger sin mistanke mod manden på hans motiv og hans fortid".

Jeg finder ikke, at disse udtalelser er i strid med retsplejelovens § 1016 a, idet politiet herved alene har udtalt sig om hvilke omstændigheder som mistankegrundlaget bl.a. byggede på. Dette fremkom i øvrigt under grundlovsforhøret den 10. januar 2004, som blev holdt for åbne døre, og var ikke undergivet referatforbud.

I _____ artikel fra den _____ 2004 har De lavet en markering ud for det sted, hvor der er anført: "Anklager _____ mente derimod, at grundlaget for en varetægtsfængsling var i orden, og hun havde tillid til, at politiet i de kommende dage kommer i besiddelse af materiale, der bestyrker mistanken mod den 39-årige".

Jeg finder heller ikke, at denne udtalelse er i strid med retsplejelovens § 1016 a, idet anklageren alene har kommenteret anklagemyndighedens baggrund for at fremstille den pågældende i grundlovsforhør og den fortsatte efterforskning.

Det fremgår af den fremsendte videooptagelse fra DR at anklageren i et interview efter grundlovsforhøret udtalte: ”Det er ham, der fortæller os om, at han har opsøgt sygehusvæsenet samme dag, fordi han er sur, og at han ikke får den behandling, han mener, at han er berettiget til - og det er jo det, han er kendt for og reagerer med tingsødelæggelser og personfarlig kriminalitet” og ”Han er ikke i stand til at redegøre for sin færden den torsdag, og så også fundene på ham – glasskårene under hans fodtøj og så på hænder, hals og kind.”

Jeg finder heller ikke, at disse udtalelser er i strid med retsplejelovens § 1016 a, idet der alene er tale om en gengivelse af, hvad der var passeret i grundlovsforhøret, der som anført overfor blev holdt for åbne døre. Det var således herunder kommet frem, at Deres klient tidligere var dømt for lignende forhold. Jeg finder, at anklageren herved alene har givet oplysninger om fakta i sagen, og at disse oplysninger ikke har været ledsaget af en skyldbedømmelse.

RIGSADVOKATEN

SIDE 5

Da jeg således ikke finder, at hverken politiet eller anklagemyndigheden har udtalt sig i strid med retsplejelovens § 1016 a, og da jeg heller ikke finder, at det på baggrund af politiets eller anklagemyndighedens udtalelser til pressen har været muligt at identificere Deres klient uden for en snæver kreds af personer, der i forvejen havde kendskab til sagen eller Deres klient, finder jeg som anført ikke grundlag for at yde erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 h.

Klagevejledning

Såfremt afgørelsen om ikke at yde forhøjet erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a og b ikke kan accepteres, kan den erstatningssøgende i medfør af retsplejelovens § 1018 f, stk. 1, begære kravet indbragt for retten. Begæringen herom skal fremsættes inden to måneder efter modtagelsen af denne meddelelse. Begæringen skal fremsættes over for Statsadvokaten i Aalborg.

Min afgørelse om ikke at yde yderligere erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a og b, kan ikke påklages til højere administrativ myndighed, jf. retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

På rigsadvokatens vegne

Ida Sørensen

RIGSADVOKATEN

SIDE 6

Advokat Jørgen Pasgaard
Gabelsgade 5
9000 Aalborg

DATO 12. august 2004

JOURNAL NR.

SA4-2004-521-0357

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: KD/SAaal

STATSADVOKATEN I AALBORG

NYHAVNSGADE 9

POSTBOKS 539

9100 AALBORG

TELEFON 98 12 12 66

FAX 98 16 39 16

Ved skrivelse af 6. juli 2004 har De på vegne Deres klient ansøgt om erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018a, stk. 1, § 1018b og § 1016 a. De har ikke nærmere specificeret, hvilke straffeprocessuelle indgreb, der kræves erstatning for, men De har opgjort det samlede erstatningskrav til 250. 000 kr.

Jeg har indhentet en udtalelse fra politimesteren i Aalborg og jeg har gennemgået sagens bilag.

Det fremgår af sagen, at Deres klient var frihedsberøvet i tidsrummet fra den 9. januar 2004 til den 13. januar 2004 uden isolation .

Det fremgår endvidere, at der i forbindelse med Deres klients anholdelse blev optaget fotos af Deres klient til forevisning for vidner i forbindelse med afhøring, blev iværksat lægeundersøgelse af Deres klient og i forbindelse hermed udtaget en blodprøve, blev foretaget tekniske undersøgelser af Deres klient sko og tøj samt foretaget ransagning af Deres klients værelse på herberget på i Aalborg samt indhentet teleoplysninger vedrørende Deres klients mobiltelefonkort, hvilket Deres klient samtykkede i, men da det umiddelbart blev oplyst, at der ikke havde været nogen opkald den pågældende dag, blev der aldrig indhentet teleoplysninger.

De har til støtte for erstatningskravets størrelse anført, at Deres klient, der både har personlige og helbredsmæssige problemer, har været stærkt påvirket af sagen, der har

været ødelæggende for Deres klients sociale tilpasning i Aalborg. De har videre anført, at der bør derfor ydes et skønsmæssigt langt højere beløb end de standardiserede takster for frihedsberøvelse og de straffeprocessuelle indgreb, som Deres klient har været udsat for, berettiger til. Hertil kommer, at der efter Deres opfattelse har været tale om en særdeles alvorlig sigtelse, som har været i lang tid. Sagen har været dækket massivt i pressen, hvilket yderligere har medvirket til at øge belastningen for Deres klient. De har i den forbindelse tillige anført, at efterforskningen i sagen delvis har været for langvarig, idet der først lang tid efter at bombesprængningen fandt sted, foretoges afhøring af vidner på hospitalet, det være sig personale og patienter.

STATSADVOKATEN

Endelig har De anført, at erstatningen bør forhøjes ganske væsentligt, idet anklagemyndighedens repræsentant efter grundlovsforhøret har afgivet udtalelser til pressen, som ikke lod offentligheden i tvivl om, hvem der var den skyldige. Der henvises til retsplejelovens § 1016 A.

SIDE 2

Det meddeles herved, at jeg delvis kan imødekomme det fremsatte krav, således at der i medfør af retsplejelovens § 1018a og 1018 b ydes Deres klient en erstatning på 8. 150 kr. Beløbet er fastsat i overensstemmelse med Rigsadvokatens Meddelelse nr. 1 / 2004 og vedrører erstatning for frihedsberøvelse fra den 9. januar 2004 til den 13. januar 2004, samt for lægeundersøgelse og udtagelse af blodprøve den 9. januar 2004.

Jeg finder ikke anledning til at tilbyde særskilt erstatning for optagelse af foto, og fotoforevisning, ransagning og tekniske undersøgelser af Deres klients beklædning, der alt er foretaget i forbindelse med frihedsberøvelsen og som sådan må anses for underordnede accessorier til frihedsberøvelsen, jf. herved U 1986. 709 Ø.

Vedrørende indhentelse af teleoplysninger er det, på baggrund af det i sagen anførte om, at Deres klient samtykkede i indhentelse af oplysninger vedrørende hans mobiltelefonkort, men at der, da det blev oplyst over for politiet, at der ikke havde været opkald på telefonen den pågældende dag, ikke blev indhentet yderligere teleoplysninger, min opfattelse, at der ikke har været iværksat et indgreb over for Deres klient, der kan danne grundlag for erstatning.

Jeg finder endvidere ikke, at der er anført omstændigheder til støtte for, at der skal ske forhøjelse af erstatningsbeløbet i forhold til de administrativt fastsatte takster. Vedrørende det anførte om forhøjelse af erstatningsbeløbet som følge af, at der har været tale om en særdeles alvorlig sigtelse, følger det af Rigsadvokatens årlige meddelelser om erstatning i henhold til retsplejelovens kapitel 93 a, at der alene sker forhøjelse af taksten for frihedsberøvelse i sager om drab, drabsforsøg og brandstiftelse efter straffelovens § 180 samt i grove sædelighedssager.

Vedrørende spørgsmålet om, at sigtelsen har været i lang tid, finder jeg ikke, at det, at Deres klient har været sigtet for et alvorligt strafbart forhold i ca. 3½ måned, i sig selv kan karakteriseres som et straffeprocessuelt indgreb, der kan danne grundlag for erstatning, hvorfor denne del af kravet afvises. Jeg har herved lagt vægt på, at den samlede sagsbehandlingstid, fra det tidspunkt, hvor Deres klient blev anholdt til der blev truffet afgørelse om påtaleopgivelse, som nævnt har været ca. 3 ½ måned, hvilket jeg ikke, henset til sagens alvorlige karakter har anledning til at kritisere. Hertil bemærkes, at en del af sagsbehandlingstiden er gået med, at De på vegne Deres klient protesterede over, at politiet ønskede at forevise foto af Deres klient i forbindelse med afhøring af vidner, og at dette spørgsmål den 22. januar 2004 blev indbragt for byretten i Aalborg, der gav politiet medhold. De kærede på vegne Deres klient afgørelsen til landsretten, der den 10. februar 2004 stadfæstede byrettens afgørelse,

STATSADVOKATEN

SIDE 3

Vedrørende spørgsmålet om sagens massive dækning i pressen, fremgår det af sagen, at der i forbindelse med grundlovsforhøret blev nedlagt navneforbud i relation til Deres klient. På den baggrund er det min opfattelse, at omtale af sagen i pressen ikke over for Deres klient kan karakteriseres som et straffeprocessuelt indgreb, der kan give anledning til erstatning. Jeg skal i den forbindelse tillige henviser til Anklagemyndighedens årsberetning 1998- 1999, bind 2 side 82 – 83, hvoraf fremgår, at det fortsat er udgangspunktet, at presseomtale ikke udløser erstatning.

Endelig skal jeg i relation til Deres bemærkninger om, at anklagemyndighedens repræsentant efter grundlovsforhøret har udtalte sig til pressen i strid med retsplejelovens § 1016a, bemærke, at De i Deres skrivelse oplyser, at De i den nærmeste fremtid vil kunne fremlægge dokumentation herfor. Jeg har ikke modtaget yderligere materiale fra Dem. Jeg foretager mig på dette grundlag ikke videre vedrørende spørgsmålet. Såfremt De fastholder denne del af kravet, skal jeg anmode Dem om at rette henvendelse hertil eller til politimesteren på ny og vedlægge eventuel dokumentation for kravet, der herefter vil blive fremsendt til Rigsadvokaten til afgørelse efter retsplejelovens § 1018 h.

Jeg har i dag anmodet politimesteren om at udbetale beløbet til Dem. Beløbet forrentes fra kravets fremsættelse den 6. juli 2004. Rentebeløbet er skattepligtigt. Vejledning om skattepligt vedlægges.

Der kan dog ske modregning med eventuelle krav, som det offentlige har imod Deres klient, herunder sagsomkostninger.

Hvis der er grundlag for modregning, vil politimesteren sende en opgørelse over den foretagne modregning.

De kan klage over min afgørelse til Rigsadvokaten, Frederiksholms Kanal 16, 1220 København K.

Fristen for at klage er 4 uger efter, at De har fået meddelelse om afgørelsen.

Den administrative klageadgang skal være udnyttet, før der er adgang til at begære kravet indbragt for retten. Det fremgår af retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Der henvises til j.nr

På statsadvokatens vegne

Kirsten Dyrman
vicestatsadvokat

STATSADVOKATEN

SIDE 4